

Polská republika (Polsko) – náš největší slovanský soused

Na severu Česká republika sousedí s Polskou republikou.

Státní vlajka Polska

Obyvatelstvo: V Polsku žije asi **38,6 milionu** obyvatel. Polština je **slovanský jazyk**, ale pro nás je hůř srozumitelná než slovenština. Obyvatelé Polska mají silné náboženské cítění, většina je příslušníky římskokatolické církve.

Hlavní město: Varšava.

Další velká města:

Krakov, Lodž, Vroclav, Katowice, Štětín.

Povrch: Území tvoří **převážně nížiny**. V dávné minulosti byly pokryté severským ledovcem, po jehož ústupu zůstalo na území Polska mnoho jezer.) Jih země při českých a slovenských hranicích je **hornatý**, nejvyšším pohořím jsou **Vysoké Tatry** zasahující sem ze Slovenska.

Vodstvo: Všechny polské řeky tečou k severu do **Baltského moře**. Na řece Visle leží hlavní město **Varšava** a město **Krakov** s mnoha historickými památkami.

Řeka **Odra**, která pramení v naší republice, ústí do Baltského moře nedaleko přístavu **Štětín**. Podél pobřeží Baltského moře na směr východ leží druhý velký přístav **Gdaňsk**.

Polská republika (Polsko)

0 50 km

- Najděte země, se kterými Polsko sousedí.
- Vyhledejte nejvyšší horu Polska. Je vyšší než nejvyšší hora České republiky Sněžka?
- Který velký levostranný přítok Odry pramení v České republice?

Martin tvrdil, že odpadní vody z českých měst Ostravy, Opavy, Jablonce nad Nisou a Liberce mohou znečistit Baltské moře. Pepa nesouhlasil. Kdo měl pravdu a proč?

Průmysl: Polsko má velké zásoby **černého uhlí, soli, železné rudy a síry**. Na jihu země, kde se těží černé uhlí, se nachází většina **hutních závodů** (zejména v průmyslovém centru kolem města **Katovice**). Četné tepelné elektrárny, ve kterých se z černého uhlí vyrábí elektrická energie, svými zplodinami znečišťují životní prostředí. V městě **Lodž** je soustředěn **textilní a chemický průmysl**. V Polsku je také rozvinuta **výroba lodí a strojírenský průmysl**. Polsko je členem NATO a EU.

Zemědělství: Téměř polovinu Polska zabírá **orná půda**, kterou vlastní mnoho drobných zemědělců. Polsko vyniká zejména v pěstování **brambor**. Důležitým hospodářským odvětvím je **rybolov**.

Turistické cíle:

Cestovní ruch je soustředěn do rekreačních zařízení při pobřeží **Baltského moře**, do horských středisek **Krkonoš** a **Vysokých Tater** a do historického **Krakova**.

- Srovnajte velikost České republiky a Polska.
- Vyhledejte města, o kterých jste se dočetli v textu. Připomeňte si, čím jsou významná.

Pepa nakoupil v obchodním domě potraviny a říkal, že všechny pocházejí z Polska. Martin si je prohlédl a vybral z nich jen dvě. Které z uvedených potravin to mohly být?

Nakoupené potraviny: banány, citrony, olivový olej, pomeranče, rybí konzerva, brambory.

Varšava – tak zvaný barbakán, to znamená část středověkého opevnění se střílnami, které bylo postaveno kolem vstupní brány.

Pro zvědavé:

- Víte, jaké národnosti je papež Jan Pavel II.?
- Prohlédněte si a porovnejte státní vlajky Polska a Rakouska
- Jakou měnou byste platili v Polsku?
- Zjistěte, které hlavní město má větší počet obyvatel: Varšava, nebo Praha?
- Polsko ležící ve střední Evropě na otevřené rovině bylo mnohokrát dobýváno různými národy. Obsazením Polska hitlerovskými vojsky začala 2. světová válka. Zjistěte přesné datum této události.

Už víme, že:

Hlavním městem Polska je Varšava. Úředním jazykem je polština. Většina Poláků je věřících. Jsou převážně příslušníky římskokatolické církve. Povrch země tvoří zejména nížiny, jih země je hornatý. Všechny polské řeky ústí do Baltského moře.

Zopakujte si ve skupinách

Rozdělte se do skupin. V každé skupině si nejprve připravte pomůcky potřebné ke splnění úkolu. Podle návodu si vytvářejte „slepé mapy“ a v nich procvičujte, co jste se o Polsku naučili.

- 1. skupina** – Připravte si: Učebnici, průsvitný papír, tužku, nůžky.
Na průsvitný papír si obkreslete hranice Polska a vyznačte kroužkem polohu měst, o kterých jste se učili. Hlavní město Polska vyznačte barevně. Na vystřížené kartičky z tvrdého papíru si napište názvy těchto měst. Každý si vyzkoušejte, zda umíte přiřadit názvy polských měst k zakresleným kroužkům na mapě.
- 2. skupina** – Připravte si: Učebnici, průsvitný papír, modrý, červený a žlutý papír, tužku, nůžky.
Na průsvitný papír si obkreslete hranice Polska a vyznačte města včetně jejich názvů. Vystříhnete si 6 značek z barevného papíru: 1x fialovou pro označení hlavního města, 2x modrou pro označení přístavu, 2x červenou pro vyznačení průmyslového města, a 1x žlutou pro vyznačení historického města. Každý z vás si vezměte jednu značku a na slepou mapu ji správně umístěte. Stručně spolužákům řekněte, co o tomto městě víte.
- 3. skupina** – Připravte si: Učebnici, průsvitný papír, tužku, nůžky, zelenou a hnědou pastelku a provázky.
Na průsvitný papír si obkreslete hranice Polska a vyznačte největší města. Mapku vystříhnete, zelenou barvou vybarvíte nížiny a hnědou vysočiny. Pomocí nastříhaných provázků vyznačte na mapě tok řeky Odry a Visly. Vysvětlíte, jakým způsobem ovlivnil povrch Polska směr toku místních řek.
- 4. skupina** – Připravte si: Zeměpisnou encyklopedii, papír a tužku.
Společně si přečtete, co zajímavého se o Polsku píše v encyklopedii. Udělejte si stručné poznámky a se svými poznatky seznámte ostatní spolužáky.

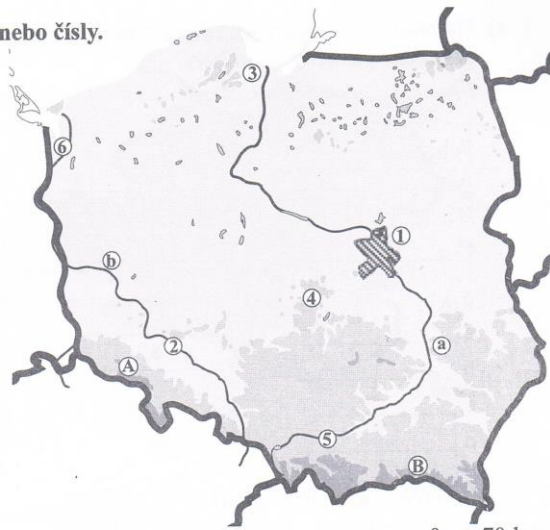
POLSKO

1. a) Do mapy doplňte údaje označené písmeny nebo čísla.

Pracujte s učebnicí, str. 48.

Pohoří: Řeky:
 A _____ a _____
 B _____ b _____

Města:
 1 _____ 4 _____
 2 _____ 5 _____
 3 _____ 6 _____

b) Modře vyznačte mořské pobřeží. Dopište název moře, které oblévá severní část Polska.

Pro zvědavé:

Doplňte a vyberte jednu z možností. Pracujte s přílohovou mapou z učebnice.

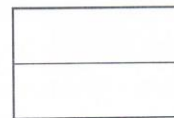
Polsko sousedí se (7 - 8) státy. Jsou to: _____

2. Doplňte, nebo vyberte jednu z možností.

Pracujte s učebnicí, str. 48.

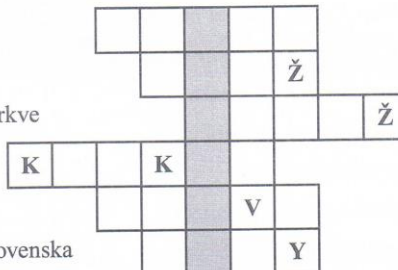
Polsko je náš (severní – jižní) soused. Úředním jazykem v Polsku je _____. Povrch území Polska tvoří převážně _____, na jihu se na hranicích s Českou republikou vypíná pohoří _____ a na hranicích se Slovenskem pohoří _____. Na severu Polska po ústupu ledovce zůstalo množství _____. Nejdelší polská řeka _____ teče přes hlavní město _____ a stejně jako řeka Odra ústí do _____ moře. Polsko je bohaté na zásoby _____. Rozvinutý je průmysl _____. Zemědělství vyniká pěstováním _____.

Vybarvěte vlajku Polské republiky:

3. Křížovka. Pracujte s učebnicí, str. 48.

1. Nejdelší polská řeka
2. Druhé největší polské město
3. Nejvyšší představitel římskokatolické církve
4. Historické město na jihu Polska
5. Polský soused s nejkratší hranicí
6. Hora v Tatrách na hranicích Polska a Slovenska

Tajenka: Rekreační středisko na pobřeží Baltu: _____